

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO
NORWAY

Høringsuttalelse. Regionreformen - endring i forskrift om myndighet mv etter kulturminneloven.

Forskriftsendringen ble behandlet av fylkesrådet i møte 12.11.2019 (sak 285/2019) og følgende vedtak ble fattet:

Fylkesrådet har ingen merknader til forslag til endring om myndighet mv. etter kulturminneloven og tar endringsforslaget til etterretning.

Med vennlig hilsen

Trine Johnson
arkeolog

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Klima- og miljødepartementet   Postboks 8013 Dep   0030   OSLO

Vedlegg:

Høring - Regionreformen - endring i forskrift om myndighet mv. etter kulturminneloven   DokID
1414082

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
285/2019	Fylkesrådet	12.11.2019

Høring - Regionreformen - endring i forskrift om myndighet mv. etter kulturminneloven

Sammendrag

Klima og miljødepartementet har sendt ut utkast til endring av forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven på høring. Høringsfrist er 01.11.2019.

Endringene gjøres fordi det vurderes som mest hensiktsmessig at Riksantikvaren beholder ansvaret for den samlede porteføljen av fredete og listeførte kirker fram til ny trossamfunnslov foreligger og en presisering av hvem som har myndighet i forhold til statens eiendom over skipsfunn og løse kulturminner under vann.

Fylkesrådet har ingen merknader til forslag til endring om myndighet mv. etter kulturminneloven og tar endringsforslaget til etterretning.

Bakgrunn

Klima og miljødepartementet har sendt ut utkast til endring av forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven på høring. Gjeldende forskrift ble vedtatt 15.02.2019 (ansvarsforskriften) og trer i kraft 01.01.2020.

Det foreslås to endringer i forskriften. Den første gjelder kulturminneansvaret for listeførte og fredete kirker. Forskriften som trer i kraft fra 01.01.2020 var under høringsprosessen behandlet av Nordland fylkesting i sak 088/2018 (vedtatt 11.06.2018). Oppgaver knyttet til forvaltning av fredete og listeførte kirker var ikke en del av den ordinære høringen av forskriften våren 2018, men departementet ba på det tidspunktet likevel om innspill på hvor myndigheten for automatisk fredete, vedtaksfredete og listeførte kirker burde ligge i kulturminneforvaltningen fra 01.01.2020. Syv fylkeskommuner og Fortidsminneforeningen mente myndigheten burde overføres til fylkeskommunen.

I rundskriv T-3/00 *Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø* (Kirkerundskrivet) er det utarbeidet egne saksbehandlingsregler og veiledning for hvordan kirker skal forvaltes og når saken skal forelegges Riksantikvaren. Rundskrivet er forankret i kirkeloven og kulturminneloven.

Den andre endringen i høringsforslaget handler om hvem som har myndighet i forhold til statens eiendom over skipsfunn og løse kulturminner under vann. Endringen har ingen berøring med

fylkeskommunens myndighet på kulturminneområdet.

Problemstilling

I forhold til kirker har ordningen sin forutsetning i en statskirkeordning. Når denne forutsetningen ikke lenger er tilstede, kirkeloven oppheves og Kirkerundskrivet bortfaller, mister kirkene som ikke er fredet sin særlige beskyttelse etter kirkeloven og Kirkerundskrivet. I forslaget til ny trossamfunnslov videreføres ikke de særskilte bestemmelsene til ivaretagelse av kirker som er i dagens kirkelov. Det er derfor behov for en ny ordning når trossamfunnsloven trer i kraft.

Det vil bli utarbeidet en forskrift med hjemmel i den nye trossamfunnsloven som omfatter både fredete, verneverdige og listeførte kirker til erstatning for bestemmelser i kirkeloven og Kirkerundskrivet. Det tas sikte på at denne forskriften trer i kraft når kirkeloven oppheves og Kirkerundskrivet bortfaller.

I påvente av ny lov på området mener departementet at det vil være mest hensiktsmessig at Riksantikvaren beholder den samlede porteføljen av fredete og listeførte kirker. Det foreslås derfor utvidelser til forskriften for fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven.

Endringene omhandler et nytt syvende ledd i forskriftens §2:

§ 2 Riksantikvarens myndighet

(7) Automatisk fredete, vedtaksfredete og listeførte kirker. Riksantikvaren har myndighet etter kulturminneloven i saker som gjelder kirker.

Dette må gjenspeiles i fylkeskommunens myndighet, hvor det tilføyes et nytt sjette ledd:

§ 3 Fylkeskommunens myndighet

(6) Fylkeskommunens myndighet etter kulturminneloven gjelder ikke kirker.

Drøfting

I påvente av ny trossamfunnslov og for å sikre forutsigbarhet for eiere og brukere av kirkene er det åpenbart hensiktsmessig at dette ansvaret fortsatt ligger hos Riksantikvaren. Det er også vektlagt i denne vurderingen at departementet er tydelige på at dette ansvaret skal overføres til fylkeskommunene når ny trossamfunnslov og tilhørende forskrifter foreligger. Dette forventes å være i 2021/2022.

I forhold til endringen av forskriften i forhold til hvem som har myndighet i forhold til statens eiendom over skipsfunn og løse kulturminner under vann, berører dette ikke vårt ansvarsområde. Fylkeskommunen har derfor ingen merknader til denne endringen.

Fylkesrådets vurdering

Slik fylkesråden ser det er hensikten med endringen å sikre automatisk fredete, vedtaksfredete og listeførte kirker i en overgangsfase mellom oppheving av eksisterende kirkelov og bortfall av Kirkerundskrivet og ny trossamfunnslov. Endringene i forskrift om myndighet mv. etter kulturminneloven sikrer forutsigbarhet både for kirkeeierne, brukere og kulturminnevernet.

Konsekvenser

Saken har ingen økonomiske eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har ingen konsekvenser for likestilling, miljø/klima, folkehelse, universell utforming, bygningsmessige forhold, samfunnsansvar ved anskaffelser og ev. andre relevante forhold.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52-2016 – Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget, hvor det i pkt 6.6, heter at myndighet til å avgi uttalelse i høringssaker om lovforslag, offentlige utredninger og om endring av nasjonal politikk, tilligger fylkestinget.

Fylkesrådet kan likevel avgi uttalelse i slike saker når

tidsfrister ikke muliggjør behandling i fylkestinget. Øvrige høringssaker av betydning for Nordland kan avgis av fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Fylkesrådet har ingen merknader til forslag til endring om myndighet mv. etter kulturminneloven og tar endringsforslaget til etterretning.

Bodø den 14.10.2019
Kirsti Saxi
fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

12.11.2019 Fylkesrådet

FRÅD-285/2019

Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedlegg:

Tittel	DokID
Til høring - regionreformen - endring i forskrift om myndighet mv etter kulturminneloven - høringsfrist 01.11.2019	1406123
E-post	1406124
Høringsnotat endring av forskrift til kulturminneloven(747	1406125
Høring Endring av forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminnelo	1406126